

1 De vita contempl. pag. 898. & 901.

s Philo de Vita contempl. pag. 893. t Antiq. l. 3. c. 9. & de bello l. 5. c. 6. in Latino. u Josephus Prolog. in l. 1. Antiquit.

x Vide exordium Dialogi S. Just. in Tryphonem.

flatur (r). Axiomate receptum erat apud illos, Scripturam veluti animal quoddam exhiberi, cujus litera corpus esset, latens verò sensus anima.

Ex Philone acceptum morem totam deinde Ecclesiam adoptasse Photius aumat. Sed allegiarum exordium apud Judæos multò Philonem præcessit, ut ex Libro Sapientia 18. 24. constat. Eiusdem Philonis testimonio discimus, Therapeutis hunc exponendi Scripturas morem arrisisse, acceptum ex Libris Authorum ejusdem sectæ, quos apud se magistrorum loco servabant (s). Josephus [t] non rarò explicationes allegoricas admittit, falsus Legem Mosaicam similis generis continere plura, quæ singulari Opere complexurus se pollicetur [u]. Produunt hæc gustum Judæorum ejus ætatis, Patres igitur hunc ab Apostolis morem receperunt, & Apostolus 1. Cor. 10. 11. tanquam certum constituit, omnia in figura contigisse Judæis: Omnia in figura contingebant illis. Quare Patres, ut Scripturas ad allegoriam detorquerent, nihil morabantur, quamquam aliquin cum de convincendis Judæis, Paganis, sive Hereticis res esset, alteram sibi methodum proponebant. Namque Scripturas ad litteram interpretati, sententias expressas adhibendas sibi ducebant, ostendentes Oraculorum fidem in Jesu Christo impletam fuisse, oggerentes insuper receptam Ecclesiæ traditionem in Scripturæ loca, quibus Heretici abutebantur. Morales & allegoricæ interpretationes, moribus quidem juvandis, confirmandisque iis, qui alioqui persuasi sunt, atque demonstratæ jam veritati illustrandæ serviunt; asserendæ autem Religioni contra adversarios, nunquam non sibi caventes à veritate, non serviunt. Excipi tamen ab ea regula debent textus à Jesu Christo & Apostolis expositi, qui iis testimoniis, tanquam omnium exploratissimis, contra Judæos utuntur, contra Judæos, inquam, persuasos alioquin eorum Oraculorum sensum ad Messiam referendum. Quare suis illos armis & argumentis conficiunt.

Contra Paganos verò offendunt Patres, servari apud Judæos in Sacris eorum Libris certa futurarum rerum Oracula, unanimi totius gentis consensu recepta, quorum veritas non magistrâ tantum rerum, experientia, sed etiam prodigiorum fide asserta esset (x). Hæc autem Oracula omnia in Jesu Christo impleta demonstrabant; ex quo ineluctabili planè argumento conficiebant, nullum alium expectandum esse orbis universi Liberatorem, pro salute generis humani mittendum. Ita S. Justinus Apol. 2. eo adducto loco, Foderunt manus meas & pedes meos, atque ad sensum demonstrato, nunquam in Davide hujus Oraculi veritatem omnem apparuisse, sicut nec in alio quopiam Veteris Testamenti Viro Justo, statim infert Jesum Christum verbis illis designatum fuisse. Interdum plura simul vaticinia jungunt, quorum alterum alterius sensum pandit. Davidi oriturum Messiam è genere ipsius Deus prædicit 2. Reg. 7. 12. 13. & 23. 1.

2. &c., & Isaias (y), natalium ipsius prodigia omnia narrat, prænuncians oriturum illum è Virgine parente de familia David.

Accedebat non rarò, partem ejusdem Oraculi de Davide, Salomone, Jona sive Jacob &c. exponi; partem verò, ad sublimiorem sensum se convertentes, ad Jesum Christum referebant. Cum enim sententiæ verba non possent omnia Patriarchis Veteris Testamenti congruere, Jesum Christum in subsidium adduci oportebat, quem veluti typum designasse summos illos Viros norant. Hunc esse enim sciebant, inquit S. Hieronymus in Daniel. 11. morem Scriptura Sancta, ut veritatem futurorum præmittat in typis. Ita quæ in Psal. 71. leguntur, non omnia possunt ad litteram Salomoni quadrare, cujus neque mansurum esset cum Sole Regnum, neque Imperium illius ad utrumque mare, sive à flumine usque ad extrema mundi prorogandum &c. Hæc quidem omnia partim quidem, & veluti figurarum velamentis in Salomone præmissa sunt, ut in Domino Salvatore perfectius implerentur.

Demonstrabant pariter Gentilibus, prophetias, utpote Dei ipsius per Prophetas locuti opus, parè cum illo veritatem habuisse oportere. Nunquam id commissum fuisse, ut Divina illa Scripta à quopiam sive ante sive post Christi adventum corrumpere. Non ante, neque enim divinare quis poterat venturum tandem illum in mundum; neque si divinasset, tam vividis coloribus depingere illum unquam valuisset. Post ejus verò adventum, Judæi, qui Messiam & reprobare, & cruci suffigere ausi fuerunt, sibi planè cavissent, ne Messiam illum ad sensum in Oraculis suâ operâ procussis demonstrarent. Antequam venisset, agnoscebatur à nemine; postquam venisset, recipiebatur à nemo.

Cum Judæis verò illud armorum genus tractabant Patres, impletam scilicet in Jesu Christo Oraculorum veritatem. Neque unum tantum, sive alterum in illo quadrasse Oraculum demonstrabant, sed convenisse omnia, nec unum ab illo abfuisse è Messia characteribus; eaque simul omnia adeo in illum collimasse, ut in neminem alium melius. Laborantibus Judæis eadem Oracula ad alios detorquere, Patres inane illorum conatum atque mendaces expositiones sub oculis ponebant. Methodum in ea re Apostolorum secuti sunt, maxime S. Petri Act. 2. 26. 27. veritatem resurrectionis Jesu Christi ex illo Psalms 15. 8. 9. demonstrantis: Caro mea requiescet in spe, quoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vita &c. Ea occasione ita disserit Apostolus: Liceat audenter dicere ad vos de Patriarcha David, quoniam defunctus est, & sepultus; & sepulchrum ejus est apud nos usque in hodiernum diem. Propheta igitur cum esset, & sciret quia jurejurando jurasset illi Deus, de fructu lumbi ejus sedere super sedem ejus, providens locutus est de resurrectione Christi, quia neque derelictus est in inferno, neque caro ejus vidit corruptionem.

y Isai. 7. 14.

hem. Hunc Jesum resuscitavit Deus, cujus omnes nos testes sumus.

Servabatur apud Judæos constans quædam & uniformis de sensu Oraculorum traditio. Eà amotà cum singuli pro suo arbitrato peculiare traderent Libris Sacris expositiones, Librorum Sacrorum veritas seminariam fuisset disensionum, & controversiarum fomentum; quare maximi fuerat apud eos momenti, ut varia sensuum libertas ad unum certum determinaretur. Quo tempore Magi Jerosolymam venerunt, receptum erat apud Judæos (z), Messiam è Bethleem proditurum, juxta illud Michææ 5. 2. Et tu Bethleem terra Juda nequaquam minima es in principibus Juda; ex te enim exiit Dux, qui regat populum meum Israel. Certum etiam tenebant, Messiam è familia David proditurum; nec è Virgine parente oriturum inviti credebant. Sensum igitur Oraculi Isaiæ 7. 14. ad Messiam traditio determinaverat: Ecce Virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur nomen ejus Emmanuel.

z Math. 2. 12.

a Luc. 14. 27. &c.

b Act. 8.

c Basnag. hist. Judaor. l. 4. c. 3. a. 1. Gal. licè.

Ceteri enim adeò obfirmato sunt in suis præjudiciis animo, ut apertissimorum etiam argumentorum pondus immoti sustineant. Plus adhuc insistendum deductis, quæ sanè ex unanimi Judæorum ætatis Jesu Christi & Apostolorum consensu ad Messiam spectabant. Statim enim ac Judæi recentiores Evangelia, & cæteros Novi Testamenti Libros tanquam meras, sed veridicas historias habuerint, pro veritate Jesu Christi demonstrandâ nihil ultra quærendum est nobis. Apertissimè veritas, quâ prodigiis, quâ impletâ in Jesu Christo Oraculorum fide, quâ etiam assensu Veterum Hebræorum, testimonia illa ad Messiam referentium [d], evincitur.

Vix tamen aliquis sperandus erit nostris Scriptoribus fructus, si causam tantummodo egerint, adductis solum Scriptorum & Grammaticorum ejusdem gentis testimoniis [e]. Res est enim conficienda ex auctoritatibus Novi Testamenti, simulque Veteribus Versionibus quas ipsi eorum patres probarunt, & ante exitum inter nos & illos controversias adornatis. Conveniendum est etiam, antequam ultra procedatur, de principiis, quorum inter arguendum usus esse utrinque poterit; neque enim his in medio relictis, quidquam utraque disceptationum pars proficiet. Si enim e. g. Judæus Novum Testamentum inter fabellas amandaverit, quidquam ex ejus adductis auctoritatibus valuerimus? Facerem igitur disceptationi exordium à constituta primùm veritate & auctoritate atque Divinitate ejusdem Operis; vel saltem Judæum urgebo, ut ipse mihi auctoritatem Veteris Testamenti demonstret; seu tandem, si ille agnoscere eam veritatem bonâ fide detraçaverit, utrimque saltem conveniemus, ut Liber ille tanquam veridica historia habeatur. Quæ si semel à Judæo evicerim, argumentorum illum pondere conficiam. Primum deducam ex rebus gestis, & prodigiis Jesu Christi, quibuscumque vaticiniorum omnium veritatis quadrat; alterum ex ipsa Veterum Judæorum confessione, quæ planè de Messia exponenda esse Oracula illa convenit. Cum autem alioqui ne ambigendi quidem locus remaneat, omnia in Jesu Christo impleta fuisse; statim evincam non alterum quærendum esse venturum in mundum Messiam.

Scitè admodum loquitur Tertullianus, de disputationibus contra Hæreticos susceptis agens (f). Scriptura ad Hæreticos non pertinet, quare nec uti illius testimoniis contra nos valent; vel saltem si illa adhibere voluerint, debent omnes simul Scripturas, non earum tantummodo partem, debent etiam in sensu Ecclesiæ laudare. Quid enim sine his valeant Scripturæ? Paria etiam de Judæis usurpanda sunt. Si nobiscum disceptare maluerint, debent omnes æquè Scripturas, quæ Veteris, quæ Novi Testamenti recipere. Quo enim jure possunt in rem suam contra nos vetus Testamentum laudare, cum nos contra ipsos Novo utentes non ferant? Nos unum sine altero planè non recipimus. In universa au-

d Grot. Praefat. Comment. in Vet. Testam. Judæis convincendis vel pauca, Christum & Veteribus Versionibus quas ipsi eorum patres probarunt, & ante exitum inter nos & illos controversias adornatis. Conveniendum est etiam, antequam ultra procedatur, de principiis, quorum inter arguendum usus esse utrinque poterit; neque enim his in medio relictis, quidquam utraque disceptationum pars proficiet. Si enim e. g. Judæus Novum Testamentum inter fabellas amandaverit, quidquam ex ejus adductis auctoritatibus valuerimus? Facerem igitur disceptationi exordium à constituta primùm veritate & auctoritate atque Divinitate ejusdem Operis; vel saltem Judæum urgebo, ut ipse mihi auctoritatem Veteris Testamenti demonstret; seu tandem, si ille agnoscere eam veritatem bonâ fide detraçaverit, utrimque saltem conveniemus, ut Liber ille tanquam veridica historia habeatur. Quæ si semel à Judæo evicerim, argumentorum illum pondere conficiam. Primum deducam ex rebus gestis, & prodigiis Jesu Christi, quibuscumque vaticiniorum omnium veritatis quadrat; alterum ex ipsa Veterum Judæorum confessione, quæ planè de Messia exponenda esse Oracula illa convenit. Cum autem alioqui ne ambigendi quidem locus remaneat, omnia in Jesu Christo impleta fuisse; statim evincam non alterum quærendum esse venturum in mundum Messiam.

f De Praescriptio.

